

A l'esquerra, Al Gore (amb la seva dona) i a a la dreta, Bill Bradley, tots dos demòcrates. Al Gore, tot i tenir avançatge mercès a la vice-presidència dels EUA que ocupa, té en Bradley un contrincant cada cop més fort.

Cursa per la Casa Blanca

A un any de les pròximes eleccions presidencials dels EUA, ja despunta una 'troika' de candidats amb possibilitats de succeir Clinton: Al Gore i Bill Bradley pels demòcrates i George W. Bush pels republicans.

Les eleccions del novembre del 2000 haurien de ser, en principi, bastant obertes, perquè no hi ha un president que es pugui presentar a la reelecció. Tanmateix, el cost exorbitant d'una campanya ha limitat a la pràctica el nombre d'aspirants a dos del Partit Demòcrata i a sis del Republicà.

El Partit Republicà, delerós de recuperar la Casa Blanca, no pot negar l'evidència de prosperitat que ha dut l'era Clinton. El vice-president Al Gore, lleial número dos de Clinton des del 1992, hauria de ser en principi el beneficiari electoral de l'actual cicle de creixement econòmic, el més llarg dels Estats Units des de la Segona Guerra Mundial. Però, si bé la desocupació, la inflació i els tipus d'interès es troben a nivells molt baixos i la pujada de la Borsa con-

tinua finançant l'augment del consum de moltes famílies nord-americanes, el país respira un ambient contrari a l'administració Clinton. Els tècnics en enquestes observen en l'electorat un sentiment de fatiga per la figura i l'estil de Clinton, circumstància gens sorprenent, atesa la llarga sèrie d'escàndols que ha enterbolit la seva presidència.

Al Gore, un purità a la Casa Blanca? Per a Al Gore, doncs, el desafiament consisteix a saber-se atorgar el mèrit de la bonança econòmica i alhora a distanciar-se dels comportaments poc ètics de Clinton. De fet, Al Gore ja ha afirmat que amb ell tornaria la integritat moral a la Casa Blanca. I l'ex-senador de Tennessee té unes credencials impecables d'home de família que s'ajusten al puritanisme

d'amplis sectors de la societat nord-americana.

En principi, doncs, Gore semblava tenir la nominació del Partit Demòcrata ben lligada. Tanmateix, des del mes d'agost ha arrancat amb força un contrincant sòlid que fa perillar les aspiracions del vice-president. Es tracta de Bill Bradley, una antiga estrella del bàsquet professional nord-americà i, més recentment, senador per l'estat de Nova Jersey. Bradley prové de l'ala més progressista del Partit Demòcrata i presentarà batalla a Gore amb temes com la creació d'una assegurança mèdica universal o mesures per restringir la venda d'armes, àrees en què l'equip Clinton-Gore no ha tingut prou voluntat ni força política per imposar-se a l'oposició republicana. A més, Bradley és millor orador que no pas Gore, sovint ridicu-

litzat per la seva manca de carisma i per la seva manera excessivament distant de parlar en públic. I encara que recentment Gore s'hagi reviscolat un xic, gràcies a la decisió del principal sindicat nord-americà AFL-CIO (amb tretze milions d'afiliats) de donar-li suport, sembla que el duel Gore-Bradley serà molt intens. Bradley va al davant de les enquestes als estats del nord-est, i Gore va primer en les preferències de vot als més conservadors estats del sud.

Al bàndol republicà, en canvi, hi ha un candidat amb quasi tots els números per a guanyar: George W. Bush, governador de l'estat de Texas des del 1995 i fill de l'ex-president. Bush ha aconseguit de recaptar l'extraordinària quantitat de 37 milions de dòlars, amb què ha superat de llarg tots els candidats d'ambdós partits. El governador de Texas té el suport d'amplis sectors empresarials i és favorit per a ser el pròxim president, segons les enquestes. Propugna el lliure comerç, la baixada d'impostos i s'oposa a les mesures de control de la venda d'armes. Es pot considerar, doncs, un liberal en matèria econòmica i un conservador en matèria social que pretén heretar el llegat polític de Reagan i Bush pare. Els punts febles de Bush fill són el seu desconeixement de la política internacional, la seva joventut díscola i la seva imatge de privilegiat que segueix les passes del pare.

La resta d'aspirants a la nominació del Partit Republicà tenen poques possibilitats d'amençar l'hegemonia de Bush. Tenen bases electorals molt més reduïdes i només un, el magnat Steve Forbes, podria rivalitzar amb Bush quant a finançament. Tot i que la fortuna personal de Forbes li pot permetre de mantenir-se en la cursa de la nominació fins al final, el seu intent fallit de fa quatre anys ja va palesar el seu atractiu limitat. D'una altra banda, la dreta religiosa farà acte de presència en la campanya dels republicans amb un candidat, Gary Bauer, que s'oposa a l'avortament i és favorable a la pregària a les escoles. Encara que no pugui guanyar, la dreta religiosa obligarà Bush a definir-se sobre les qües-

tions esmentades. El governador de Texas haurà de fer veritables malabarismes polítics per captar el vot de la dreta religiosa sense veure's abocat a adoptar posicions excessivament conservadores que el perjudicarien en les eleccions del novembre de l'any vinent contra el candidat demòcrata.

Un aspirant republicà que podria competir amb Bush, en cas de disposar de més recursos econòmics, és el senador per Arizona John McCain. Heroi de guerra i expert en política exterior, McCain abandera des de fa temps els esforços per reformar el sistema de finançament electoral. Les seves diatribes contra l'excessiva influència del diner en general i de les contribucions de grups amb interessos específics en concret són ben acollides per un electorat que el considera un home sincer i idealista. Darrerament s'especula amb la possibilitat que Bush el triï de candidat a la vice-presidència.

Un lluitador a la Casa Blanca.

Una de les incògnites de les eleccions del 2000 és el paper que hi tindrà el Partit Reformista. Tant el 1992 com el 1996 el candidat Ross Perot va arrabassar més vots als Republicans que no pas als Demòcrates amb el seus atacs a la classe política tradicional i al tractat de

lliure comerç amb el Canadà i Mèxic. L'actual home fort del partit és Jesse Ventura, ex-campió de lluita lliure i actual governador de Minnesota. Els freqüents exabruptes de Ventura –no fa gaire declarava que les religions organitzades eren un frau– desacrediten el Partit Reformista als ulls dels votants moderats. Les previsions són que l'impacte del Partit Reformista serà, aquesta volta, menor i que, per causa del seu desplaçament cap a l'esquerra, restarà percentatges similars de vot a republicans i demòcrates.

George Bush pare va perdre les eleccions del 1992 sobretot perquè l'economia creixia molt lentament i no generava llocs de treball. Clinton va convèncer els votants que

el seria millor gestor econòmic. Set anys després, els nord-americans reconeixen l'eficàcia econòmica de l'equip de Clinton, però jutgen negativament la seva administració en la majoria dels altres terrenys. Recorden ara que Bush pare ja els havia advertit de la personalitat problemàtica de Clinton. Bush fill sembla ben situat per recollir un vot de simpatia de molts nord-americans que lamenten no haver donat suport al pare fa set anys. De totes maneres, un any és molt de temps en política, i un escàndol o una errada garrafal ben magnificades per la premsa poden desbaratar els pronòstics.

Jesse Ventura, un ex-lluitador, és l'actual governador de Minnesota. Ventura encapçala el Partit Reformista, que fins ara era dirigit per Ross Perot. A sota, d'esquerra a dreta, els republicans George Bush, Elizabeth Dole i Steve Forbes. Bush sembla que no tindrà competència per ser el candidat republicà.

Alexandre Muns